BAN PONG MANAO

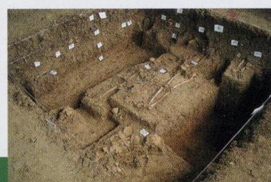

สิ่งของอื่นที่พบฝังอยู่กับบางศพได้แก่ เครื่องมือหรืออาวุธทำด้วยเหล็ก ในบางศพยังได้พบเครื่องประดับทำจากวัสดุชนิดต่างๆ เช่น แก้ว หิน สำริด และกระดองหน้าอกของเต่า นอกจากนี้ในบริเวณย่านที่อยู่อาศัยของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ยังได้พบภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ ที่มีโครงกระดูกทารกอายุน้อยมากบรรจุอยู่ โดยอาจเป็นศพทารกที่เสียชีวิตตอนคลอด แสดงว่าชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ยุคเหล็กที่บ้านโป่งมะนาวมีประเพณีการทำศพ 2 แบบ การทำศพแบบแรก ใช้กับผู้ที่เคยมีชีวิตอยู่ช่วงหนึ่งแล้วเสียชีวิตลง ทำโดยนำศพไปฝังในสุสานรวมและจัดศพให้อยู่ในท่านอนหงายเหยียดยาว ส่วนการทำศพแบบที่สอง เป็นประเพณีแบบพิเศษสำหรับทำศพเด็กทารกที่เสียชีวิตตอนคลอดเท่านั้น ทำโดยนำศพบรรจุลงในภาชนะดินเผาใบใหญ่ แล้วฝังในเขตย่านที่อยู่อาศัย

ภาชนะดินเผาบรรจุศพทารกสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ที่บ้านโป่งมะนาว

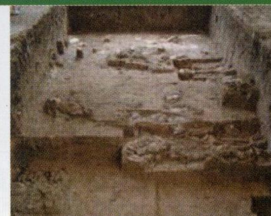
ปัจจุบันนี้ โบราณวัตถุและหลักฐานทางโบราณคดีที่พบที่บ้านโป่งมะนาวได้ถูกจัดแสดงไว้ในหลุมขุดค้นต่างๆและในพิพิธภัณฑสถานชุมชนบ้านโป่งมะนาว ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณวัดโป่งมะนาว

โครงกระดูกคนที่พบ และยังจัดแสดงให้ชมในหลุมขุดค้นต่างๆ ที่บ้านโป่งมะนาว

BAN PONG MANAO ARCHAEOLOGICAL SITE

พิพิธภัณฑสถานชุมชนบ้านโป่งมะนาว
เปิดให้เข้าชมได้ทุกวัน
และมีวิทยากรท้องถิ่นนำชม
โดยไม่เก็บค่าเข้าชม

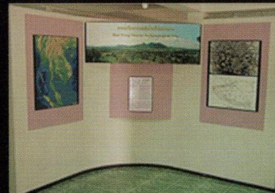
BAN PONG MANAO ARCHAEOLOGICAL SITE

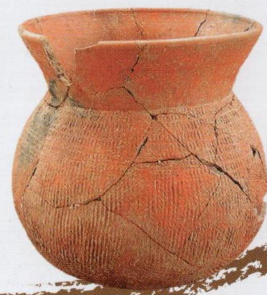

การจัดแสดง
ในพิพิธภัณฑสถานชุมชน
บ้านโป่งมะนาว

ผู้ที่ต้องการเข้าชมเป็นหมู่คณะ
สามารถติดต่อนัดหมาย
ขอวิทยากรนำชมได้
โดยติดต่อที่
กรรมการชมรมอนุรักษ์แหล่งโบราณคดี
และทรัพยากรธรรมชาติ
ตำบลห้วยขุนราม ดังนี้
นายสมส่วน บูรณพงษ์
หมายเลขโทรศัพท์
081-2947790

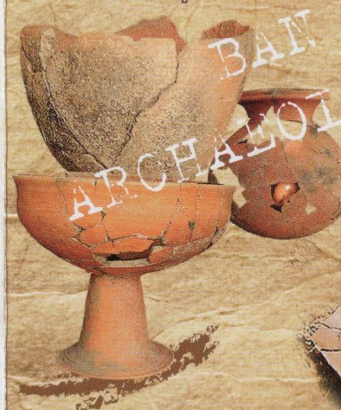

แหล่งโบราณคดี
และพิพิธภัณฑสถานชุมชน
บ้านโป่งมะนาว

ตำบลห้วยขุนราม อำเภอพัฒนานิคม
จังหวัดลพบุรี

แหล่งการเรียนรู้ตามอัธยาศัย
และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

BAN PONG MANAO ARCHAEOLOGICAL SITE

จังหวัดลพบุรี

สำนักงานการท่องเที่ยว
และกีฬาจังหวัดลพบุรี

ชมรมอนุรักษ์แหล่งโบราณคดีและทรัพยากรธรรมชาติ
ตำบลห้วยขุนราม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

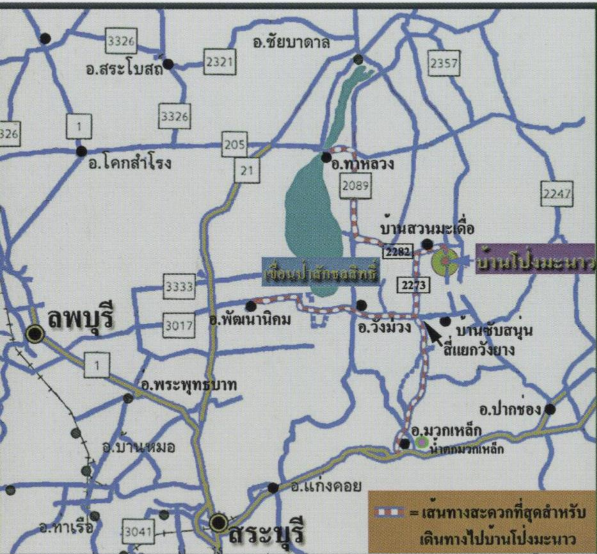
แหล่งโบราณคดี

และพิพิธภัณฑสถานชุมชน

บ้านโป่งมะนาว

บ้านโป่งมะนาวเป็นหมู่บ้านขนาดไม่ใหญ่นัก ซึ่งเริ่มเกิดขึ้น ในราว พ.ศ. 2500 ปัจจุบันบ้านโป่งมะนาว อยู่ในเขตการปกครอง ของหมู่ที่ 7 ตำบลห้วยขุนราม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยตั้งอยู่ห่างจาก ตัวอำเภอพัฒนานิคมไปทางทิศตะวันออกประมาณ 45 กิโลเมตร

แผนที่
แสดงตำแหน่ง
ของบ้านโป่งมะนาว
และเส้นทาง
ที่สะดวกสำหรับ
เดินทางไป
บ้านโป่งมะนาว

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่บริเวณบ้านโป่งมะนาว

บ้านโป่งมะนาว ตั้งอยู่ในเขตที่สูงตอนกลางของประเทศไทย ส่วนที่เป็นบริเวณแนวขอบของเทือกเขาที่แบ่งภาคกลางกับภาคอีสาน ออกจากกัน พื้นที่บริเวณนี้เคยมีทางน้ำธรรมชาติหลายสายซึ่งเกิดจาก น้ำซับหรือน้ำพุตามธรรมชาติ ทางน้ำธรรมชาติเหล่านี้ล้วนไหลจาก ทางทิศตะวันออก ไปทางทิศตะวันตกและระบายลงสู่แม่น้ำป่าสัก

ลักษณะภูมิประเทศบริเวณบ้านโป่งมะนาว

ประวัติของการขุดค้น

ทางโบราณคดีที่บ้านโป่งมะนาว

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ได้มีราษฎรจากอำเภออื่น เข้ามาขุดหาโบราณวัตถุที่บริเวณวัดโป่งมะนาว โดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการ และได้พบโบราณวัตถุมากมายหลายประเภท ฝังอยู่ร่วมกับโครงกระดูกมนุษย์สมัยโบราณ จากการศึกษาทางโบราณคดีที่บ้านโป่งมะนาว การขุดหาโบราณวัตถุโดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านไปได้ 2 วัน ก็ยุติลง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ได้เข้าจับกุมผู้ขุดหาโบราณวัตถุ ทางวัดโป่งมะนาวรวมทั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน และผู้นำองค์กรต่างๆในท้องถิ่นตำบลห้วยขุนราม ได้เห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่จะอนุรักษ์แหล่ง-โบราณคดีบ้านโป่งมะนาวไว้ จึงรวมตัวกันตั้งชมรมอนุรักษ์แหล่งโบราณคดี และทรัพยากรธรรมชาติตำบลห้วยขุนรามขึ้นมา และได้ขุดขยายหลุม ขุดหาโบราณวัตถุเพื่อปรับปรุงให้เป็นหลุมจัดแสดงโครงกระดูกมนุษย์สมัยโบราณ ในหลุมจัดแสดงโครงกระดูกนี้ ได้พบโครงกระดูกคนจำนวนมาก และมีโครงกระดูกที่พิเศษโครงหนึ่งมีภาชนะสำริดลักษณะเหมือนขันขนาดเล็กวางครอบอยู่ที่ขากรรไกรของโครงกระดูก

BAN PONG MANAO ARCHAEOLOGICAL SITE

นอกจากนี้ชาวบ้านโป่งมะนาว ยังได้รวบรวมโบราณวัตถุมาจัดแสดงไว้ที่วัดโป่งมะนาว รวมทั้งได้ขอความร่วมมือจากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรมาทำการขุดค้นทางวิชาการโบราณคดี และการจัดทำพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ วัดโป่งมะนาว

โครงกระดูกคนที่มีภาชนะสำริด ลักษณะเหมือนขันขนาดเล็ก วางทับอยู่ที่ขากรรไกร

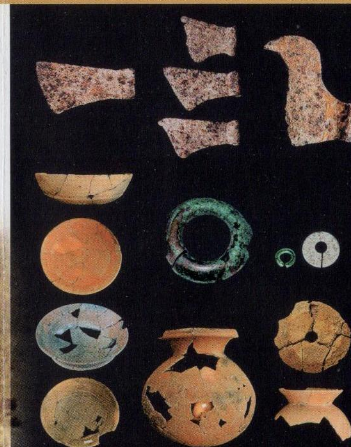
BAN PONG MANAO

ตัวอย่าง โครงกระดูกคน ที่มีภาชนะดินเผา ที่ถูกจงใจ ทุบให้แตก ปูรองอยู่ ข้างใต้

ตัวอย่างเครื่องใช้ และเครื่องประดับ ที่พบในที่ฝังศพคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ที่บ้านโป่งมะนาว

ผลสรุปเบื้องต้น

บางประการ จากการศึกษา ทางโบราณคดี ที่บ้านโป่งมะนาว

หลักฐานทางโบราณคดีประเภทที่พบมากในการขุดค้นแหล่งโบราณคดีบ้านโป่งมะนาวได้แก่ โครงกระดูกคนสมัยก่อนประวัติ-ศาสตร์ที่ฝังเรียงรายกันในพื้นที่สุสานรวมของชุมชน สมัยก่อนประวัติศาสตร์ยุคเหล็ก ซึ่งอาจมีอายุเริ่มต้นราว 2,800-2,900 ปี มาแล้ว และอาจปรากฏอยู่ต่อเนื่องมาจนถึงราว 1,800 ปีมาแล้ว

โครงกระดูกคนสมัยก่อนประวัติ-ศาสตร์ที่ขุดค้นพบนั้น มีทั้งโครง-กระดูกของเด็ก และผู้ใหญ่ ทั้งเพศหญิง และชาย ซึ่งถูกฝังไว้ในหลุมตื้นๆ โดยจัดวางศพให้อยู่ในท่านอนหงายเหยียดยาวจงใจทุบภาชนะดินเผาหลายใบให้แตก นำเศษจากภาชนะดินเผา ที่ทุบแตกมาปูรองบริเวณที่จะฝังศพก่อนวางศพทับลงไป แล้วนำดินมากลบทับศพ โครงกระดูกแต่ละโครงมีสิ่งของเครื่องใช้ถูกฝังอยู่ด้วย เครื่องใช้ประเภทหลักที่ถูกฝังไว้กับทุกศพ ได้แก่ภาชนะดินเผา